

Poetas fuisse defendere, ut & cregitse Poetę omnes philosophi fuerint. Hęc de Deo, & diuinis rebus, & ad naturę maiestatem pertinentibus questionibus cęmunt fuisse ingenij, exercitij & doctrinę arcam.

POETICAM SACRARVM LITTERARVM

seueritati nō obesse, & inibi, q̄ temere isti agere videamur, qui eam, ut casam, & religionis discoriam contemnant.

TITVLVS. XVIII.



REVELANDA mihi hoc in loco quorundā pertinacia est, sacrarum literarū studijs nihil Poetice magis vehemētiusq̄ obesse existimantiū: quod quidem & si bona parte prius fecerim, hic tamen id agam ut non solum retundā pro viris quę obesse videntur, sed etiā inuidiā ipsa & stomachum moueam, repōnendo qui hęc sūt scēq̄ scriptores longe aliter sentientes, ut hoc modo par pari referatur, quod eos mordet. Primum omnī Augustinum nobis obijciunt: qui passim hanc artē improbis eam modo spectaculum turpitudinis / modo vanitatis licentiam nominat. Post hęc alit Hieronymum: cuius in Epistola quadam de oratione & lectione, hęc verba sūt. Demonū itaq̄ obus est carmina Poetarū: sc̄cularū sapientia, rhetoricorū pompa verborū: Hęc sua homines suauitate deleant & dum aures dulci modulatione eurrentia capiunt, animum quoq̄ penetrant & peccatoris interna deuincunt. Hęc enim Hieronymus. Pręterea nihil atque plus a religionis incoheritate alienum esse debere / q̄ Deorū multoq̄ assertionē quibus tot vana, totq̄ p̄ma lasciuie & spurcieq̄ attribuantur. Ha ego propono Aurdij Prudentij Poema: & Honorij Fortunati Hymnos: preterea in his (quod maximum puto) eorum ecdesie Christianę consensum qui apud me plaris est, q̄ vel Augustini vel Hieronymi autoritas, cum illi corroborentur / his vero minime nisi inquam illa voluerit. Videtis ne aduersarij an de industria cęmuntis & apertis oculis estis lasciuosi? Ecclesię grauissimam estimacionē ita Prudentiū ita Honorij aliosq̄ amplectum esse ut in publicis ad deū nostrū precibus incę ritu temporę cęmōniarumq̄ seruando, nihil habeat eorū dulcissimis versibus potius: eorum plis alijs non est opus, suare enim ante me viri doctissimi / qui obliuisciam vestram castigantes id cęmderunt: quod ego alastro. Pręterea cum Nonus Vates gręcus euangelium iohannis versū exámetro descripsisset, putauit idem doctissimę apud Latinos fieri, Isaacus Hispanus: cuius poema Christi doctrinam ambij: quid Sedulium memoram: qui deī miracula: quid Aratorē qui Apostolorū historij

causam tenuit: adeo Christianissimis viris grato, adeo accepto, ut
Romæ in Fano Dni Petri iubente Pontifice, pronuntiati ab illis or-
dine diebus, summo applausu ab multitudinis audientibus fuerint.
At inquis fortassis, hos Poetas fuisse longe a fabulosa leuitate &
obscenitate miferi alios, hoc est plane Christianos: quod si mihi
datis habeo vos conceditis enim Poeticam sacrasque litterarum & reli-
gionis puritatem aduersari, id quod ego hoc in loco molior. Si vero
hos fuisse Poetas negatis, nescitis quid sit Poetica, sedem vestram
in hac contentione manetis. Cui enim minus credi debet, nisi id prob-
sent & iudicanti quod male ignorat cauere igitur ne in alieno, quod
alium, fore litigare uideamini, ne ut hoc Citatorum adagium terque-
tur i temeritatem uestram. Quam quicquid nouit artem in hac se con-
erat, quam secutus Horatius ad Villium suum inquit Quis scit uterq;
habeas concedo exerceat artem. Notum est istud Apellis ex ca. 10 libe-
ri. 35. Plinij quod in prouerbijs vltim dicitur. Sumus non vltra crepi-
das, quo mouemur ne falem in messem alienam simitamus, ne ut quod
ignoramus, probemus audacius, aut improberimus. Iuxta enim mihi
videtur se habere, an quis quod ignorat, laudet, an vituperet. AT
GENTILIVM, dicitis: Poeticam retundimus ut viciosam esse: in hoc
tamen me non vicissim, nam secunda vos non sequitur. Poetica genti-
lium mala est, igitur Poetica est mala. Scire tamen vellem cur retun-
deretis: an quod nugis & verborum illecebris secat: Si nugæ sunt ad
vitæ institutionem facientes. Dico non seclari religioni sed maxime
conuenire, si turpes & obscenæ, quales abusus peperit. Aio, ne genti-
libus quidem, aut decoras aut commodas fuisse. Verum prospera
Poetam rejiciunt, si vtilem est dicere. Si vero aut haborem occultum
aut Mysticum aliquid quod ad Diuina pertinet, quis neget, velles
esse nugas: quibus Eusebius: L. 4. tran. Hierony. Augustinus: alijq; no-
stri tam frequenter vtantur. Tuctur me Eusebii autoritas: qui multa
secræta & mystica in Gentilijs fabulis comprehensa fuisse ait. Quod
ad verborum lenocinam & elegantiam attingit. Legite Baptilæ Mantuanæ
Christiana (ut dicitis) poemata & perpendite, an non fabulosa venusta
rum vltim frequentissimam habeat: an non de Maria virgine de Cata-
rina: Apollonia, Agatha: deq; alijs Heroïdibus nostris: cõpse & poe-
tice scripserit, legite Strozzæ ferrariensis ad Dni virginem eoramina
legite Francisci Pæi Hymnos / quid non fabulis aspersum est, quid
non historeis asertum, proinde si non elegantes, & nitidos fatemini,
quid sit elegantia, ignoratis. Fulgentius episcopus fuit hoc est in repu-
blica Christiana magistratus: & tamen mythologiam scripsit: quo
fabularum veterum interioris sensus eruit: in quibus ingens esse
doctrinæ & veritatis fructum mihi plura dico. CAETERVM, ait vestra

aliquis indignū Christiani hominis est conditio, ut ita dē ex gentiō
hinc dēscere malle, q̄ ex deo, cui nobis Euāgelica doctrina ad manū
est. Quid enim (inquit Hieronymus) cū Valerio Horatius e cū Euā-
gelis. Maro cum Apostolo Cicero e Si ita vultis, repono ego in hæc
verba. Quid vobis v̄p̄ ad canes cum Aristotele cuius logietis p̄bi
sūsq̄ omnem partē sentis: parte enī nobiliorū op̄a suoy negligat
nam Animalū historia paucissimis ad manū est q̄ launissimē & dē-
gannissimē eam Graza transtulit. Ethica & Politica eo negligentis a
vobis legunt, q̄ omnia Poetay testimōis cōferatissima sunt. Verū
quia hæc quoq̄ legitis cur non ex Euāgelio potius q̄ ex Aristotele
Audite quid de Aristotele Hieronymus sentiat. In eo ip̄so loco e quō
p̄ior contra me locus depromptus est. Secularē insipientiam cō-
tenuens. Mihi autē (inquit) cur non quid Aristoteles sed quid Paulus
doceret, Ornat enim doctrinā dei qui ea que conditioni suy apta sunt
facit & conueniēto confundit illam cui conditio sua displicet hæc Hie-
ronymus: que tam cōtra auerit his videtur, qui nihil aut fidei aut
studij impendunt Aristoteli, q̄ mihi ea que contra Poetas supra ad-
dūta sunt ex eodē. Bene (inquit) Hierony. scribit, verum nos artibus
ab Aristotele consumatis, an eū sine v̄m̄is/vi que nostra sunt, cōser-
uare poterimus & explicare facilius euidētisq̄ possumus. Bene est/
si ita est, nec opera mihi illa male locari videtur, que tanti viri moni-
mentis cognoscendis impendunt. Repono tñ quod pro me quoq̄ fa-
ciat, Christianū hominē Poetay studiosum, eorum hoc conari, ut ex-
ternarum opinionū indicij factus locupletior, eo v̄berius que nostra
sunt amet/admittatq̄, potūq̄ id quod inde transferre tanq̄ ex miris
diligenter plantato agro poterit, in nostrę religionis ornamentum &
incrementum adducere. Quod fecisse tam circa Poetas q̄ philoso-
phoy lectionē Doctores nostros enī si negarent ip̄si educere possunt.
Quid ergo in quo eduerimus aut quod eandē dīcōnionis remediū
erit. Namq̄ hoc q̄ cōmendari debet omnis ista studiose sedulitas
qua p̄sunt per fideles & infideles, v̄tutes & rectiores varia lectio-
ne proficētes, v̄ndiq̄ sibi colligunt & coagminant / quod ad finaliter
insensu religionis & fidei decorē / & incrementum facere potest /
sedulitatē apum imitati quā nulla arboricola concupta fuerit v̄ndiq̄
pro suo in tra alucaria cōstitūendo cōglomerans. Si vero a primor-
dīo cognitay artū Poetica diuinis rebus cūprimis idonea sint, nō
apud Gentes modo quare meminimus: sed & apud Hebręos q̄ veri-
dei habuere noticiam. Cur non & hodie eam agnoscamus que sacre
scripture minime aduersetur. De Dauide & Moise diximus. De Job
archetypo patientis Hieronymus in prologo primo super Job scribit,
q̄ Hexametris versibus, spondeis & clausula constantibus, maiori p̄te

sal operis vltus sit / ad quod constantius confirmandū subeongit in hęc
 verba. Q. si cui videatur incredibilem metra scilicet esse apud Hebreos
 & in morem nostri Flacci, Gręciq; Pindari & Alopj & Sappho, vel
 Pſalterium: vel lamentationes Hieronimę vel omnia forme scripturę
 canica cōprehendi: Legat Philoxenem Iosephū: Origenē: Cęsarientem
 Eusebium, & eorū testimonio me verum dicere cōprobabit, haec sunt
 Hieronymus. Audite aduersarij & intelligite / qđ studiose ostendat
 Hieronymus Hebreos Poetas fuisse, qui carmini varietate gręcis &
 latinis opponi queant: & erubescite paulisper / qđ adeo temere ne dicā
 inepte, a sacras litteras severitate poeticam respicitis / cuius facilius
 & gratia ab his electa fuit, per quos spiritus sanctus erat locutus
 Qđ si mihi ob ea que scribo & assero molesti esse pergitis Hieronymū
 appello. Si cōtrariū sentire vultis Hierony. in his locis quos cōtra me
 paulo ante proposuistis: videtis mihi tantum rerum nostrę religionis
 Hieron accusare velle aut inconſistēti / aut quod peius est invidiasse
 quod a viro bono tam debet abenti esse, vt nihil magis. Cur nō inter
 præarimature / repugnantia scriptorum loca qđ temere incidere
 malim: Quid vero aliud Augustinus & Hieronymus: cum poetice in-
 festi esse videtur, præferunt: nisi vt in hęc doctrinę illecebris, ad
 trahi obturariq; desiderio nemini decrat / quin semper animum ad
 ea redhibeat: que & fructū vberiorē & quietē beatiorē pollicentur
 qualia sunt que fides nostra amplectitur. Inq; eo non tam Poetis qđ
 philoſophis moleſti sunt si nimū his aurē prebeamus vacuam, cum
 multo nobis euidētiora per Apostolum perq; Euangelistas / ad verū
 sollicitatis obeiendū finem vident. Quod si qui essent, qui pſalterio
 renunciantes Horatio fiderēt, & cum Euangelij veritas excolenda
 esset Maronē maribus voluerent, aut si fidei Ciceroni tribuerent /
 quātū Paulo, hi nō iniuria nequē essent sacrilegi & prophanatores,
 præter ea ne illi quidē probari possunt, qui fabulę scripturę lectio
 voluptatis potus gratia capuntur, qđ vitiatas quę in studijs quę
 præcipue videtur: cum voluptatis gratia lecta Poetarū figmenta
 prohibita sint, vt in cap. Ideo. dif. 37. decreti annotatum est, Patribus
 nostris aliqui poetas lectiores ne in sacerdotē quidem respicitur:
 vt in ea. Turbat acumen, ex Beda: & ea. Qui de mensa, ex Hierony.
 dif. 37. clare ostenditur. Ad do his qđ ex Clementis pape sententia, se-
 cularium pericilī consecrari vt necessariū existimātū est: dummodo ad
 asserionem veri dogmatis consecratur / vt vbi vera didicerit, falsa &
 simulata declinet. Fatemini ne vos vidēs amulceret: an vberius imo
 bili pertinacia perſtat: Date operā, per deum immortalē, vt pug-
 saltem gratia que vobis cū Poetis agenda est, gentiliū litteras igno-
 rare nō videamini / vt quibus ipsi rationibus iustant & quo tandē

vultus
 pſalterium
 voluptas
 quę in studijs
 præcipue
 videtur
 cum voluptatis
 gratia
 lecta
 Poetarū
 figmenta
 prohibita
 sint
 vt in cap. Ideo. dif. 37. decreti
 annotatum est
 Patribus
 nostris
 aliqui
 poetas
 lectiores
 ne in sacerdotē
 quidem
 respicitur
 vt in ea.
 Turbat acumen,
 ex Beda: & ea.
 Qui de mensa,
 ex Hierony.
 dif. 37. clare
 ostenditur.
 Ad do his qđ
 ex Clementis
 pape
 sententia,
 se-
 cularium
 pericilī
 consecrari
 vt
 necessariū
 existimātū
 est:
 dummodo
 ad
 asserionem
 veri
 dogmatis
 consecratur
 vt vbi
 vera
 didicerit,
 falsa &
 simulata
 declinet.
 Fatemini
 ne vos
 vidēs
 amulceret:
 an vberius
 imo
 bili
 pertinacia
 perſtat:
 Date
 operā,
 per
 deum
 immortalē,
 vt
 pug-
 saltem
 gratia
 que
 vobis
 cū
 Poetis
 agenda
 est,
 gentiliū
 litteras
 igno-
 rare
 nō
 videamini
 vt
 quibus
 ipsi
 rationibus
 iustant
 &

illa pertinere possint que asserunt/in abeatis in promptu. Raro cum
hoste prospere dimicamus si quo armorum genere utatur, nescimus.
Nec vestro clamori vlla potest autoritas esse, nisi rem agere non ter-
mere/non inturia / sed intelligentia & iudicio alij de vobis sciant. Sit
vobis exemplum Dignus Augustinus, qui gentium superstitionem/ &
viciatam religionis errores innumeros oppugnaturus, Primū omnium/
quid Poeta; quid Historici & philosophi gentes sentirent / & quibus
tandem fundamentis inisterentur, laboriosissima lectione comperit:
tūc deam illam Diaboli ciuitas/machinis ad huiusmodi obfidio-
nem prudenter paratis/inquare solo/ & opprimere funditus/assecta
christiane fidei victoria incepta/Cutus inestimatū opus / cū in bonos
virosque presentia/dum in Patriam Vienna venissem sine literarū fre-
quenti lectione intelligi nequaquam posse dixissem. Quidam sacerdos
Barbaeculus/qui sibi tū scire aliquid per experia videbatur / subridens
alio inquit sine Poeta non intelligatur/minus tū ad religionem pertinet
que in isto libro perscripta: cum ego aliud sibi multis verbis per se
dicere conatus essem Nil inquit: accepto nisi syllogistice probaueris
tū ego hominis obstinacia correptus, provocare me iuuenū calore
cepi formare Axiomata & Syllogismos: vbi ille animaduerit, me
logicis quocumque impendisse operam: ut sese pugne subtraheret / nescio
inquit in quo modo aut qua figura tui sint Syllogismi, atque castigio
abest. Ideo alio in loco cum de lingua latina incidisset mentio, Haud
dubito inquit: quin Aristotelis libri postericos/transferat sine grauiore
latinitate quā vltus Poeta latinus scripsit. Admitto hoc (si eam) sed
non dubitū esse quin in elegantia, ea aut emendari nequaquam posse / quā
ex obducta eis Barbarie grauitate fortiterent / semperque salebrosi &
obscuri locutioni planā & facilem praeferri / tūc ille fractionem quasi mala-
bile commenda: multi sunt inquit: qui cum parum in Poena sciunt/
videri volens esse boni magistri/ & tū vix sciunt in quo predicamēto
sit magister: ego me laecsi animaduertens, qui paulo ante Viennae
Pannoniæ in liberalibus studijs insignia (ut aiunt) magistratus suscep-
eram. Pape dico quod difficile est hoc & summa discerneret an nō in quali-
tate contentis deserqueretur ille, in qua specie. Respondi in prima esse quā
esse habens vel dispositio: his aut verbis vti me tū maxie opus erat
vt Balbus Balbanus intelligeret / vix me aliquid in suis studijs operę
localis audiret: bene dicta inquit: tū demū vt fieri solet, verbis verba
prouocantibus deamimus in diuersitatē habitū & discrimen quicquid
habituū intellectuū, quomocumque aliquid de scēdis institutionibus casu
interrogassem / vnde eūsergerēt aut quale haberēt in intellectu esse:
aut ille sibi ex frequentē doctis. Subitis lectis/de multo difficultioribus
quāta & prorita & vulgaria esse: statim reponēs quid de cōmuni

meis ediscipuli Viennenses tenebat. Respondi ego nil aliud q̄ vniuocasse
esse ad subitū & accidē, rationē aut Analogi qua Thomā per
fructuā abijci, & cū nomi abbas carerit, & Scoto nobis perbele q̄
venire, nec alii frequētis Viāna publice super eare legi, q̄ Anton
nom Andree cuius hęc prima esset quęstio print Metaphisicę
Nescio (inquit) quis ille sit Andree, puto esse recentē gloriatorē, ego
vnum habeo ex antiquis scritis, quo nemo in scribitur magistra hęc
edemum fecit, Cum qua sūsem nomē, Serphanū nominat Brulio
rum, qui mihi plus auctoris facit, quā aliquis recēt. Nunq̄ putatis
vos tam bonū artū am esse, & me amice apprehēdens tandem tanq̄
seruicij hominē penetrēt, nūq̄ inquit in vobis ista quęstiuēsem, tūc
delinēps semper veneratus, q̄ nō solū hūarista, sed etiā artūa esse
Sed o miser idam multos cecidit, eos artū liberaliū exactū peritū
habere etiam nū, qui vix prima legē rudimenta, aut liminares ali
quot philoſophię quęstiuēculas attingerit. REDEO ad edēsem, Christopho
rus meus Crasus, homo per factus, & in p̄p̄tē respondēdo tenū
admodum & fallis, p̄ contemptū sui scēd me audiente per pulchre re
pondit. Reprehēdebat cum acerbe sacerdos iuuenis, ut arguus q̄ fa
bulis nimī additus esset, interq̄ alia Christophor. erat: vide ne va
pules quod tantopere Poetas legis: an non vidisti cap. leg. m. dist.
37. decreti: quod Hieronymū asserit ab angelo castigatū verberibus
q̄ Ciceronem legiset, legi inquit Christophor. sed scire vellem an le
gissetis vos tregione cap. P̄pter hoc. dist. 12. Decret. Cum ille sū
dubiam esse diceret an legerit, salū inquit cap. Episc. p̄. nō nescitis
de clerico venatore / aut cap. An puratis dist. 2. decreti. nam ille vos
narcotis studiosissimus rubore suffusus frustra inquit me taxas: nō
ego dum Rome ha, Pontificet aliquando Maximū extra venatū uidi
Et ego (inquit Christoph.) nō uidi quidem sed legi, De masum Papā,
quem a deo ueneratus est Hierony. clarissimū poetā fuisse. Post hęc
ad me eduerfus nescio inquit. ut om ma us p̄tūū sit: Cares alere
ut volupteris: ante Poetas legere ut proficias: cum hoc egerint clarif
simi ecclēsię doctores. Illud ex maioribus nemo. Virūp̄: aie suo uir
patum tempore hīs quibus bene pereportūū est, Homiūp̄ paulo
in uerba p̄uocet: hōrē tūc tacere. Multos animos in rei literarię
iudicio, per similes esse asserit P̄tūc: antiquis, qm serula etiā ser
rea percūsi nostra uerba conari negligit. CAETERVM ut ad insi
ritam rom propius descēdam, me, ut propositum defendere, nō cog
tantum exēpla prouocant qui sacrarum literarūm aliquando p̄
missi fuerit: sed illorum etiam incitā studia, qui sunt in humanis,
& exoptabili mihi familiaritate nūcti, Theolōgi clarī, nec literarū
peritū quib. Inter quos omnium est primus Iuuenis ille CAMERS

Picinius

Picentinus, vir certe multè eruditioris, & præter sacras literarum summâ peritiam, lectiss in omnibus bonis scriptoribus indefessus. Primus omnium qui exactissimi iudicij sectam loannis Seci in Vienti Gymnasio cui ludû quendam, in quo multi eum fruge decertarent, aperuit. Cuius opera & diligentiissima tradidit, quod ad manuctionem literarum & philosophij rationè attinet, nisi me profectè dicere plane ingratus essem. Is mihi aliquando quærenti quod solum esset de Poetis iudicium, non aliud respondit, quam homines fuisse, & esse hodie, si qui essent, multissimos, in quibus, artis, natura, & excitationis, mira quædam vestigia apparerent. AMBROSIVS Salver Panno, doctissimus & veterum rerum inquisitione diligentissimus Theologus, & per hoc, summa mihi quamvis alius professionis homini, familiaritate cõiunctus, tra literarum & Poeticæ studiosus est, ut in perpetuis illis studijs suis, Ethicæ externæque nostris, quæ sacra merito dicuntur, diligentissima industria ratione coniungat, hoc nimirum & eos episcopi animadvertens, quos traditionibus nostra fides illustrata est. MAURICIVS HYBERNICVS (ut & hunc nominè in Gymnasio Patavino Venetiæ, philosophiæ & sacrarum literarum publicus professor, mihi Venetijs anno ab hinc octavo Patavini, doctusq; hominum visendos gratia profecto, cum in eius tandem, quod maxime optaueram, humanitatis plenè cõuberni inductus essem, seretq; inter nos longior de rebus varijs sermo, quando literarum & Poeticæ studio incidit, adeo copiose disertusq; cum literarum omnium, tum Poeticarum in primis, studia cõmẽdabat, ut ex eo tempore nunquã huius me amor deseruerit, est is, ut aucto, in Hybernia episcopus nō tam summa eruditione, quã viq; integritate conspicuus. Verum quid hos enūmero, si ERASMI mihi ROTHODAMI testimonium tam locupletis ad manum esse potest: Cuius opera, cum literis, diu literarumq; cõsulturn esset, lithue solius gradu perueniū est, ut pro summa sua i sacris literis eruditione, ea indefatigatus emittat, quæ religiosorum moribus eruditioni & omnino probitati profutura sint. Tum & eos nobis diuinarum rerum scriptores, nulle erroribus demptis, demum in lucem & nitorem restituit, qui sine Poetarum, grecorum & latinorum, tum & Historiarum & posteriorum artium cognitione, suavitati sanarum nequaquam poterant. Imo, qui per eorum imperitiã quos sermo admittit & aduersa barbaries fuit, in mendarum, errorum & suppositioq; operum capicitatem, siue potius seruitutem incidere coacti sunt, dubium an vnus alius melius valuerint, ac hodie valebunt, Erasimicæ virgula percerat, & cuius munificentissimo ingenio, nescio quid vitæ spirantem emanare solet. Adde his IACOBVM VIMPHELINGVM, virum religionis amatorem, qui nostris externa semper multa cum laude iunxit

Adde IOANNEM CAPTIONEM Phocensē, cum multis re-
rum maxime sacrae literarum peritum, & tanq̄ h̄ habeat tria corda,
trium linguarū gratia prae ditum. Mihi certe prouide circūspiciendi,
& confertenti non nulla, dum Poetiq̄ originem, vsum, finēq̄ cōsidero,
hoc afferendū probandumq̄ mihi omnino videtur, Sine Theo-
logis hoc est rerum diuinarū diligenti inquisitōe, non multum sp̄s-
doris habiturū Poeticā, eam p̄feram quam vir Christiānus, imo/
eruditus, cum laude insumat. Tantū abest, vt his aarem p̄beam
neq̄ terijs neq̄ quartis (vt aiunt) Negarentibus, qui Poeticū vt in-
imicam religiōis abiciunt, in horum eorum animis, a deo plena inu-
diq̄ pertinacia, veri iudicij intercipit, vt nec quid nostri scribant, de
dijs, nec quid vetuli, quae origine crediderint esse deos, aut scrip-
serint, scire fideles contempnant.

DE DIEBVS GENTILIVM NON NIHIL, ET INBI

quid de dijs Poetae uerba in dicalle videantur

TITVLVS. XVIII.



VOD si eorum, vt volunt non in ista re scilicet da darent, quō-
decorum p̄corū numera afferunt, aut multa de dijs Echi-
nicis mentionē faciunt, quod Poetae p̄cipuam studij
esse illi obijciunt, Nunq̄ aut Cicero, Hieronymus, aut
M. Varronem Augustinus, tam diligenter legissent. De Dijs enim
illi inter Latinos copiosissime scripserunt. At Augustinus omnem ve-
rustiq̄ religiōis, apud Romanos, rationē adeo vigilanter excusit, vt
illos antiquitatum scriptores nulla in parte diligentius legisse vide-
atur. Verum eo (dicunt illi) sine, vt quantum illi, a veri dei cognitione
deuauerint ostenderet, refutarēq̄ quicquid a nostris, hoc est verae
fidei pietate abhorret. Cur non dijs boni, & vos eius gratia poetae
libris animum impenditis, vt eos locupletiores in Dijs damnandis.
Augustino/Lactantio/Tertulliano/Prudentio/reliquisq̄ qui in hoc
sudarunt chao, res esse, imo vt intelligere eos & hostiū veterorum
arma/castraq̄ in victorij gloriā explorare possitis. Porro Lactan-
tius, cum Poetas legit, p̄grosq̄ ait summo ingenio viros, arripisse ve-
ritatem, ac p̄ne tenuisse/ hoc tamen lapsos esse / q̄ in iucata prae-
cipit opinione cōsuetudine rapti, deos alios esse opinati sunt, & ea quō-
in vsum hominū Deus fecit / tanq̄ sensu p̄p̄dita / esse pro dijs ha-
benda colendaq̄ crediderunt. Mihi certe, vt referam quod sentio,
cōmiseratione potius q̄ aut odio aut maledicentia p̄sequendi illi
videntur, qui arte gratiq̄ tempora, atq̄ illū diuinae lucis exortū / per
quam vera mundo salutis via indicata est / in errore uelut aduersi